

גלולה מורה

מחקר חדש מגלה: נשים שנוטלות גלולות למניעת היריון במשך שלוש שנים נמצאות בסיכון כפול לסבול מפגיעה בראייה • המומחים ממליצים להיבדק

ירון קלנר

הגלולה נגד היריון נחשבת לאחת מהמצאות הרפואיות והתרבותיות החשובות של המאה ה-20. אבל עבשיו מתברר שהיא עלולה לגרום לעיוורון. מחקר חדש מגלה כי נשים שנוטלות גלולות נגד היריון במשך שלוש שנים נמצאות בסיכון כפול לסבול מפגיעה בראייה בהשוואה לנשים שלא נוטלות את הגלולות.

המחקר החדש, שהוצג לפני כמה ימים בכנס השנתי של האקדמיה האמריקאית לרפואת עיניים, מגלה שנשים שנוטלות את הגלולה במשך שלוש שנים לפחות נמצאות בסיכון גבוה ללקות בגלאוקומה – תופעה שבה מופיע נזק בלתי הפיך בעצב הראייה. לא פחות מ-60 מיליון בני אדם ברחבי העולם סובלים מגלאוקומה, הנחשבת לאחד הגורמים העיקריים לעיוורון. בעקבות המחקר קוראים באקדמיה האמריקאית לרפואת עיניים לרופאי הנשים ולרופאי עיניים ליידע את המטופלות בנושא ולהמליץ להן להיבדק אם הן נמצאות בסיכון.

במחקר התברר כי אין משמעות לסוג הגלולה שהאישה נוטלת. מסקנתו העיקרית היא שבעוד באוכלוסייה הכללית הסיכון לפתח גלאוקומה הוא 2.5 אחוזים, בקרב נוטלות הגלולות נגד היריון הוא קופץ ל-5 אחוזים. גורמי הסיכון העיקריים למחלה הם היסטוריה משפחתית של גלאוקומה, לחץ תוך-עיני מוגבר וגיל האישה. "הקשר בין הגלולות לבין הגלאוקומה לא ברור, אבל ההערכות הן שהיא נגרמת כתוצאה מרמות האסטרוגן בגוף", מסביר פרופ' דני געתון, רופא עיניים בכיר בבית החולים בילינסון ומנהל מכון הגלאוקומה של קופת חולים

הכללית בתל-אביב. "הפואנטה של המחקר היא לא להפסיק לקחת גלולות, אלא שנים שנים בגיל 40 צריכות לעבור בדיקות אצל רופא עיניים. למעשה, לאור המחקר, נשים שלוקחות גלולות במשך שלוש שנים לפחות צריכות ללכת להיבדק כבר היום ולא לחכות לגיל 40".

במחקר השתתפו 3,406 נשים אמריקאיות מעל גיל 40, חלקן נטלו את הגלולות עוד לפני תקופת המחקר, והוא נערך על ידי חוקרים מהאוניברסיטאות קליפורניה וריוק שבארה"ב וננצ'אנג שבסין, בהתבסס על נתוני המרכז האמריקאי לבקרת מחלות. הנתונים הוצגו במסגרת כנס של האקדמיה האמריקאית לרפואת עיניים שנערך לפני כמה ימים.

סכנת העיוורון שהתגלתה כעת מצטרפת לרשימת סכנות אחרות שעוללות להיגרם כתוצאה מנטילת גלולות נגד היריון. "תופעת הלוואי המפחידה ביותר היא קרישתיות יתר, למרות שהיא נדירה מאוד", מסביר ד"ר אריה ישעיה, מזכיר החברה הישראלית לאמצעי מניעה ולבריאות מינית ורופא בכיר במחלקת נשים בבית החולים בילינסון. "בכל מקרה, צריך לזכור שכאשר אין גורמי סיכון יתרונות הגלולות עולים על החסרונות".

הודש דצמבר הוא חודש המודעות לבריאות העין, וכמסגרתו מקיימים עמותת "לראות" לחקר בריאות העין ולמניעת עיוורון ואיגוד רופאי העיניים בדיקות ראייה חינם לכל האוכלוסייה בעשרות מוקדים ברחבי הארץ. "כחצי מיליון ישראלים סובלים ממחלות עיניים. ניתן להציל כ-80 אחוז ממקרי העיוורון באמצעות טיפול רפואי אם החולה מגיע בזמן, ולכן החשיבות הגדולה באבחון מוקדם", מסבירה נדיון הולנדר, מנכ"לית "לראות".